

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД
№ РД 09 – 1076 10.08.2013 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, във връзка с чл. 13, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, чл. 102, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета и чл. 17, ал. 2 от Наредба № 6 от 28.05.2001 г. за разпределение на учебното време за достигане на общообразователния минимум по класове, етапи и степени на образование и във връзка с осигуряване на обучението по учебния предмет

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма за задължителна професионална подготовка по учебен предмет чужд език по професията – английски език за придобиване на III степен на професионална квалификация по професия код 813100 „Помощник-треньор“, специалност код 8131001 „Спорт“, за професия код 813090 „Помощник-инструктор по фитнес“, специалност код 8130901 „Фитнес“ и за професия код 813080 „Организатор на спортни прояви и първенства“, специалност код 8130801 „Организация на спортни прояви и първенства“ от професионално направление код 813 „Спорт“ съгласно приложението.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2013/2014 година.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на Атанаска Тенева - заместник-министър.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА :

/п/ ПРОФ. Д-Р АНЕЛИЯ КЛИСАРОВА

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„КАНЦЕЛАРИЯ И
АДМИНИСТРАТИВНО
ОБСЛУЖВАНЕ :

/ Красимира Коева /

Министър:

А. Тенева

Заповед №:

РД 09-945/12.08.13

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ЗА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА

ПО

ЧУЖД ЕЗИК ПО ПРОФЕСИЯТА

АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД № 1209-1076/30 08.2013

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 813 „СПОРТ”

ПРОФЕСИИ:	813100	„ПОМОЩНИК-ТРЕНЬОР”
	813090	„ПОМОЩНИК- ИНСТРУКТОР ПО ФИТНЕС”
	813080	„ОРГАНИЗАТОР НА СПОРТНИ ПРОЯВИ И ПЪРВЕНСТВА”

СПЕЦИАЛНОСТИ:	8131001	„СПОРТ”
	8130901	„ФИТНЕС”
	8130801	„ОРГАНИЗАЦИЯ НА СПОРТНИ ПРОЯВИ И ПЪРВЕНСТВА”

**София
2013 година**

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Програмата по учебния предмет **чужд език по професията** е предназначена за обучение на учениците за придобиване на III степен на професионална квалификация по професия код 813100 „Помощник-треньор“, по професия код 813090 „Помощник-инструктор по фитнес“ и по професия код 813080 „Организатор на спортни прояви и първенства“ от професионално направление код 813 „Спорт“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

В учебната програма е включен учебен материал, с овладяването на който се цели усвояване на система от знания за разчитане, приемане и предаване на информация на чужд език, свързана с основните дейности за изучаваната професия. С усвояването на учебното съдържание се постига и надграждане на знанията и уменията по учебния предмет първи чужд език, изучаван в гимназиалния етап на обучение. Знанията, придобити по учебния предмет са необходими за по-качественото усвояване на професията.

Учебната програма е съобразена с нивата от Общата европейската езикова рамка и с Държавното образователно изискване за учебно съдържание по чужди езици. В края на обучението нивото на владение на чуждия език трябва да отговаря на равнище A2. 1 от Общата европейска езикова рамка.

Основна цел на учебната програма е обучението по **чужд език по професията** да формира комуникативни умения в изучаваната професионална област. В нея е включено учебно съдържание, с овладяването на което се постигат следните подцели:

- усвояване на специфична лексика, свързана с изучаваната професия
- изпълняване на задачи по езикови проекти
- развиване на социокултурна компетентност и умения за межкултурното общуване

Граматиката и лексиката в изучавания учебен предмет чужд език по професията са съобразени с Държавното образователно изискване за учебно съдържание по чужди езици. Необходимите за учебния процес граматически и лексикални знания, по други, непредвидени с програмата чужди езици, с изключение на немския език се подбират в съответствие с посоченото по-горе равнище от Общата европейска езикова рамка и спецификата на конкретния чужд език. За учебни материали могат да бъдат използвани текстове от специализирана професионална литература, списания, източници от електронни сайтове и др.

Структурата на учебната програма е подчинена на изискването да се усвоят знания, общи за професионалното направление, а впоследствие да се конкретизират в зависимост от изучаваната професия или специалност.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от раздел „Задължителна общообразователна подготовка - чужди езици” и от раздел „Задължителна професионална подготовка - отраслова и специфична”.

Учебното съдържание трябва да се актуализира от учителите в началото на всяка учебна година, в случай че в професията се въведени нови спортно-технически и спортносъстезателни правила, дейности и др. Разпределението на конкретните теми на учебното съдържание и очакваните резултати се съобразяват с възрастта и възможностите на учениците и с разпределението на учебните часове в утвърдените учебни планове за всяка от специалностите от професионалното направление.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ

Общ брой часове за учебния предмет

XI клас I учебен срок: 18 учебни седмици x 2 учебен час = 36 учебни часове
 II учебен срок: 18 учебни седмици x 1 учебен час = 18 учебни часове

Общо учебни часове = 54 учебни часове

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ	ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ПО ЧЕТИРИТЕ ОСНОВНИ УМЕНИЯ: СЛУШАНЕ, ЧЕТЕНЕ, ГОВОРЕНЕ И ПИСАНЕ	НОВИ ЗНАНИЯ
Спорт и съвременно общество <ul style="list-style-type: none"> Социални функции на спорта Глобализация на спорта 	Слушане Ученикът: <ul style="list-style-type: none"> проследява кратък разговор между носители на езика, като идентифицира лицата, темата на разговора, изразените идеи, мнения, чувства, свързани с общество и спорт, олимпизъм и олимпийски символи и ритуали, елитен спорт разбира общото съдържание и схваща най-същественото в кратки послания, обяви, съобщения, свързани със спорта, спортните интереси, общуване, междуличностни отношения в спортната организация и общността описва основни характеристики и 	Граматика ----- фонетика, фонология <ul style="list-style-type: none"> фразово ударение ударение в изречението интонационни модели Морфология 1. Глагол Спомагателни глаголи: <i>Be, have, do</i> Модални глаголи: <i>could</i> (възможност, способност, позволение), <i>be able to</i> (present and past tense), <i>must/have to/had to</i> (забрана) <i>Should - need</i> (Съвет)

<p>Личност и спорт</p> <ul style="list-style-type: none"> Развитие на личността в спорта Реализация на личността в спортна и социална среда <p>Спорт и професионална кариера</p> <ul style="list-style-type: none"> Спортно-педагогическа специализация по вид спорт Управление на спорта Икономика на спорта 	<p>закономерности на спорта за високи спортни постижения</p> <ul style="list-style-type: none"> разбира информация за практическото приложение на двигателни умения и навици и узнава за специфичните дейности в духа на олимпийските ценности и идеали разбира кратка информация за мотивацията, психологическата устойчивост и интелекта на бележити спортни личности <ul style="list-style-type: none"> разбира и свързва информация на теми за учебно-тренировъчен и спортно състезателен процес, за особеностите на състезателната дейност, за същността на спортната тренировка - основни понятия коментира основните зависимости и закономерности на многогодишната спортна подготовка и основните принципи за приемственост и последователност в тренировката обяснява основни принципи и методики за развитие на двигателните качества използва международна спортна терминология и понятия, свързани със спортно-техническите правила по вид спорт, особеностите на спортния пазар, трансфери и картотекиране разбира често употребявана лексика и изрази, свързани с тематичните области разбира диалози в пряк контакт със събеседника и/или по телефона разбира основната информация от кратки, адаптирани текстове от оригинални източници - спортни списания, вестници, наредби, научни статии и др. разбира основната информация от средствата за масово осведомяване <p><i>*Текстовете за слушане трябва да са с обем 160-180 думи и да са съобразени с изискванията на учебната програма, като се говори с ясна дикция, нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация.</i></p> <p>Четене Ученикът умее:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира и извлича основната информация и най-съществените подробности от кратки статии, спортни 	<p><i>препоръка)</i></p> <p>2. Глаголни времена</p> <ul style="list-style-type: none"> Сегашно просто и сегашно продължително, изразяване на бъдещо действие Сегашно перфектно време (връзка или резултат от действие, налице в настоящето) <i>ever, never, already, just, yet /since, for</i> Минало просто – сегашно перфектно Минало просто - минало продължително <p>Глаголни фрази - HAVE, TAKE, MAKE, DO, GET Често употребявани глаголи-действия и глаголи-състояния (<i>love, hate, like, belong, own, understand, know, etc.</i>)</p> <p>Страдателен залог Съгласуване на времената Условни изречения (I и II тип)</p> <p>3. Съществително име</p> <ul style="list-style-type: none"> броими и неброими с количествени определения (<i>many, much, little/a little, few/a few</i>) Членуване (<i>a, the, членуване на географски названия – морета, океани, реки, планини, групи острови, полуострови, пустини</i>) <p>Активни словообразователни модели</p> <p>4. Местомимения</p> <ul style="list-style-type: none"> Притежателни (самостоятелна употреба – <i>mine, yours, his, etc.</i>) Неопределителни (<i>many, much, little few/someone/thing; no one/thing; anyone/thing</i>) <p>5. Прилагателно име</p> <ul style="list-style-type: none"> Субстантивизация на прилагателни (<i>the rich, the poor, etc.</i>) Словообразователни модели Качествени прилагателни (<i>asas/ not asas</i>) Степени на сравнение <p>6. Числително име Редни</p> <p>7. Наречия</p> <ul style="list-style-type: none"> Честота (<i>ever, n ever; once,</i>
--	---	---

регламенти и електронни съобщения за спортни състезания, за бележите спортни личности, вкл. и треньори

- да разбира и извлича информация и най-съществените подробности от ограничени по обем писмени текстове на стандартен език от оригинални източници, свързани със спорта, олимпизма, тренировките и състезанията и личността на спортиста

- да разбира и извлича основната информация и най-съществените подробности от кратки текстове на стандартен език, като определя тема, основни моменти и действащи лица

- да се ориентира и да открива необходимата полезна информация в спортни наредби, реклами, статии от спортни вестници и списания

**Текстовете за четене трябва да са с обем 250-280 думи и да са съобразени с изискванията на учебната програма.*

Говорене

Ученикът умее:

- да говори с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането, макар и бавно, с паузи

- да прилага компенсаторни стратегии

При диалогична реч

Ученикът умее:

- да установява контакт и да обменя информация, мнения и идеи при изпълнението на обичайни задачи и дейности в спортната зала по време на тренировки и състезания

- да общува във всекидневни ситуации, които изискват пряк обмен на информация по познати теми:

- спорт и съвременно общество
- личност и спорт
- спорт и професионална кариера

- да участва в кратък разговор на теми от неговия житейски и спортен опит, свързани с всекидневието и близкото обкръжение

При монологична реч: Ученикът умее:

- да изразява чувства, мнение, одобрение, съгласие или несъгласие със събеседника

- да описва накратко условията си на живот и обкръжаващата го среда (в спортното училище, в спортната зала/стадиона, на тренировка и на състезание)

- да разказва за себе си, за своите постижения, за физическата и спортно-техническата си подготовка, за

twice)

- Време (*already, just, yet*)

- Място (*everywhere, nowhere, somewhere*)

- Начин (*well, fast, hard*)

8. Предлози

Време

Място

Движение (*into, onto, from, to, out of along, across*)

Синтаксис

Изречение

Просто изречение:

- положително, отрицателно, въпросително

- кратки отговори

Сложно изречение:

- съставно: (*because, when*)

- подчинено:

(*whose, where, when*)

Словоред

- *типичен* за английския език строеж на изречението

Правопис и пунктуация

Основни правописни правила:

- наречия

Основни правописни правила и пунктуация в просто, сложно съставно и подчинено изречение

Лексика

Лексикалният базов минимум включва основни лексикални единици, необходими за елементарна комуникация по предвидените от програмата тематични области.

- личност и спорт

- общуване в спортната организация и в общността

- основни характеристики и закономерности на спорта

- състезателна дейност, основни понятия

- спортна тренировка, основни понятия

- основни зависимости и закономерности на многогодишната спортна подготовка

- основни принципи и методики за развитие на двигателните качества

	<p>плановете си и за участията си в спортни състезания</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разказва за социалните функции на спорта • да обяснява накратко особеностите, свързани с: <ul style="list-style-type: none"> - подбора и подготовката на деца - спортни таланти - управлението на спорта в спортната организация - пазарната икономика в спорта <p>Писане Ученикът умее:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да попълва формуляр с подробни лични данни – CV • да пише текст - електронно писмо, като дава информация за себе си и обкръжаващата го среда и условията си на живот (спортно училище, тренировка, състезание) • да създава кратък текст или лични - електронни писма, в които да пише с прости думи • да създава писмен текст с помощта на опорни точки/въпроси в съответствие с изучаваните тематични области <p><i>*Ученикът умее да създава текст с обем 100-120 думи, който отговаря на изискването за формат и стил (според вида текст.)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • основни средства и методи за физическо, техническо, тактическо, психическо, теоретическо и интелектуално усъвършенстване на личността на спортиста • спортен пазар, спонсорство и дарителство в спорта • международна спортна терминология и понятия <p>В лексикалния базов минимум се включват елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/ несъгласие, благодарност, молба, поздравление, пожелание, покана за участие в състезание, за тренировъчен лагер и др.</p>
--	--	---

V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ – РАБОТНА ГРУПА

1. Проф. д-р Петър Банков, хоноруван преподавател, Катедра "Мениджмънт на спорта" в НСА "Васил Левски"
2. Проф. д.п.н. Малчо Малчев, хоноруван преподавател в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“.
3. Доц. д-р Юлиян Карабиберов, преподавател, Катедра „Лека атлетика“ в НСА "Васил Левски"
4. Доц. д-р Мария Пендева, преподавател в НСА „Васил Левски“
5. Мария Дочкова, учител в 166 СУ „В. Левски“ - гр. София
6. Георги Стоичков, учител и пом. директор по спортна подготовка в 166 СУ „В. Левски“ - гр. София
7. Светла Георгиева, държавен експерт в дирекция „Ученически и студентски спорт“, Министерство на младежта и спорта
8. Любка Алипиева, главен експерт в дирекция „Образователни програми и образователно съдържание“, Министерство на образованието и науката

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

Учебници и ръководства по чужд език на университетите, които подготвят тренъори или учители по физическо възпитание - (ЮЗУ, СУ, ВТУ, ШУ, ПУ).

Учебници и ръководства по английски език.

Чаушева, Р. Управление на развитието на спорта в България (монография), НАЙС АН ЕООД. С, 2013.

Интернет ресурси по отделните тематични единици.